

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus II. Hæreditas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

H. TITULUS I. HÆRESSES.

§. I.

Utile Ecclesiæ.

OPortes, (id est, Fidelibus) & hæreses esse. 1. Cor. 11. 19. contra eos ad exercitationem eorum. S. Anselmus hic. Ideo Providentia divina multos diversi erroris hæreticos esse permittit: ut, cum insultant nobis, & interrogant nos ea, quæ nescimus; vel sic discutiamus pigritiam, & divinas Scripturas nosse cupiamus. Id. ib.

Etiā sic veris illis Catholicis membris Christi, malò suo profuit: dum Deus utitur & malis bene. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.* Rom. 8. 28. Inimici enim omnes Ecclesiæ quolibet errore cœcentur, vel malitiā depraventur. Si accipiunt potestatem corporaliter affligendi, exercent ejus patientiam. Si tantummodò malè sentiendò adversantur; exercent ejus sapientiam. Ut autem etiam inimici diligantur; exercent ejus benevolentiam, aut etiam beneficentiam; siue suavisibilis doctrinā cum ijs terribili disciplinā. S. Aug. 1. 18. de Civ. cap. 51.

Hoc de peccatis eorum (hæreticorum) divina operatur Providentia; quæ lucem facit; & ordinat, ut sit earum comparatione lux gratior. Idem in Pf. 9.

Hæreticorum occasione propagati sunt Doctores in fide: & per acumina hæresum Ecclesiæ Magistri creverunt. S. Isidorus Sentent. 1. 1. cap. 16.

§. II.

Figuræ.

Cepit tercentas vulpes. Judic. 15. 4. Quid est aliud vulpes capere, nisi hæreticos divi-

na legis autoritate revincere; & sanctorum Scripturarum testimonijs, velut quibusdam vinculis, alligare, atque constringere. S. Aug. 1. 1. D. in Pass.

Ecce equum niger. Apoc. 6. 5. Joachimus Pererius, Ribeira, Corn. &c. dicunt, in equo nigro significari hæreticos; qui in nigris errorum tenebris versantur. Sylveira hic.

Vidi stellam de cælo cecidisse. Apoc. 9. 1. Quidam varios hæreticos intelligunt. Id. hic.

Locusta; & data est illis potestas, sicut habent scorpiones terræ. Apoc. 9. 3. An hæreticorum perversitas non satis expressa per locustas? cur additur, habere *scorpionum potestatem*? quia nesciant in uno malo stare; in pejus ruunt. Id. hic.

Varia.

Multos seducunt. Matth. 24. 5. Seduci dignos; plus sapere præsumentes, quàm deceat simplicitatem fidei. Seducunt verbis, & novitate; magis verò suavitatem doctrinæ, moribus palliatis. Simon Cassi. 1. 9. c. 54.

Deus meus: ut quid dereliquisti me? Matth. 27. 46. Potest & ita accipi; quòd Dominus prævidens aliquos, imò plurimos in corpore suo; qui ab unitate Ecclesiæ suæ per hæreses, siue per alia criminalia peccata, erant recessuri; illorum personam in se transfigurando clamabat: *ut quid &c.* S. Bernardus de Pass. cap. 12.

TITULUS II. HÆREDITAS.

§. I.

Hæreditas Domini.

Pars Domini, populus ejus, Jacob succubus hæreditatis ejus. Deut. 32. 9.

Elegit nobis hæreditatem suam. Ps. 46. 5. Hæreditatem suam vocat gentem: non quòd aliquando gentium curam nullam gessisset; sed vehementem in eos dilectionem, & cum eis conjunctionem, & providentiæ accessionem ostendens. S. Chrysost. hic.

Hæreditatem suam sprevit. Ps. 77. 62. Hæreditatem ipsos nominavit, ut qui ipsi Deo quàm maximè curæ fuerint. B. Theodoretus hic.

Polyanth. Sac. Tom. 1.

§. II.

Hæreditas nostra sit Deus.

Dominus pars hæreditatis meæ. Ps. 135. 5. Eligant sibi alias partes, quibus fruantur, terrenas, & temporales; portio Sanctorum Dominus æternus est. Bibant alij mortiferas voluptates; portio calicis mei Dominus est. Sanct. Aug. hic.

Filius hominis non habet, ubi caput reclinet. Matth. 8. 20. Et tu amplas porticus, & ingentia tectorum spatia, metiris. Hæreditatem expectans sæculi coheres Christi esse non poteris.

S. Hier. ep. 1. ad Heliodorum.

Nnn 2 §. III. Hæ-

§. III.

Hæreditas terrena.

Posula à me, & dabo tibi gentes hæreditatem. Pf. 2. 8. Quia hæreditas propriè dicta solebat dividi inter fratres, & plerumque dividebatur sorte, & partes divisæ mensurabantur funiculis; ideo pro eodem accipitur hæreditas, pars, fors, funiculus, possessio. Belarminus hic.

Spiritus procellarum pars calicis eorum. Pf. 10. 7. Dicitur hæreditas calix: quia sicut calix in mensa, saltè in cœna Paschali, dividebatur inter convivas; ita hæreditas dividitur inter filios ejusdem patris. Idem hic.

Hæreditas, ad quam festinatur in principio. Eccl. Prov. 20. 21. Cajetanus sic exponit: hæreditas, quam filius juvenis ante mortem patris adire festinat, benedictione caret: quia ab eo regi, & conservari nequit, sed juveniliter dissipatur. Hinc illud: Si vultur es, ex-

pecta cadaver: Si vis hæreditate paternâ gaudere, expecta mortem patris. Exemplum in filio prodigo, qui præpropere portionem hæreditatis suæ à patre exigens, eam dilapidavit. Mystice Rupert. l. 4. in Gen. c. 10. homines mundani, qui festinant hæreditare terram, & frui præsentibus; amittunt bona futura, & hæreditatem coelestem. Corn. hic.

Vocavit servos suos, & tradidit illis bona sua. Matth. 25. 14. Bona sua, non aliena. O quot in Mundo testantur, & in hæredes suos bona, non sua, sed aliena, dividunt. Diez conc. 2. in Comm. Conf.

Cum scias humanitatem, bonitatem, & æquitatem, tui Domini; expertem eum tui testamenti facies? non facies eum cohæredem liberorum tuorum? induc eum in terrenam hanc hæreditatem; ut te, unâ cum tuis liberis, in coelestem illam hæreditatem inducat. S. Chrysost. t. 6. f. 2. de V. A.

TITULUS III. HOMO.

Creatio.

§. I.

Cur non faceret Deus hominem? quamvis eum peccatorem prænosceret; cum & stantem coronaret, & cadentem ordinaret, & surgentem adjuvaret semper, & ubique ipse gloriosus bonitate, justitiâ, clementiâ. S. Aug. lib. de catechiz. c. 18.

Homo dictus, quia ex humo factus est. S. Ild. Orig. l. 1. c. 1.

Homo ipse, propter quem omnia facta sunt in terra; perfectæ, hoc est, juvenilis ætatis, plasmatus esse credendus est. V. Beda t. 4. hexam.

Adam in sexta feria formatus est, in qua peccavit, & mortuus est, V. Beda in c. 2. Gen.

§. II.

Hominis dignitas, & excellentia.

Num. I.

*Est Monarcha, Dominus.**Ex Veteri, Novo, & Patribus.*

Presis piscium &c. Gen. 1. 26. In quo consistit hic principatus? in rationis præstantia. S. Greg. Nyss. Or. 1.

Faciamus hominem ad imaginem nostram. ib. hoc est, illi rationis præstantiam tribuamus. Non inquit, faciamus hominem ad imaginem nostram, ut irascatur, concupiscat, & mereat. Perturbationes enim non cadunt in imaginem Dei; sed ratio perturbationum moderatrix, ac domina. Ad imperandum natus est homo; quid ergo perturbationibus servus? cur dignitatem abijcis? cur te peccato tradis in servitutem? cur te constituis mancipium diaboli? Idem ib.

Homo sævissimas quasque feras sibi ludum facit. Nihil est, ad quod ille arte non perveniat. Id. ib.

Ut fieremus ad imaginem Dei, dum principio procrearemur, obcinuimus: ut autem efficiamur ad ejus similitudinem; propolito, voluntateque, consequimur. Ex imagine habeo, quod ratione sim præditus; ex similitudine autem; ut bonus efficiar. *Estote perfecti, sicut & Pater vester coelestis perfectus est.* Matth. 5. 48. Id. ib.

Nondum magna hæc, & pretiosa res, homo, Mundi dominus aderat. Id. l. de creat. hom. c. 2.

Propterea novissimus in hunc Mundum, post creaturam, introductus est homo; non ut vilissimus in extrema parte projectus; sed quem decebat genitum mox esse rectorem. Id. ib.

Anima hominis pro purpureo velamine vestita virtute est, quæ omnium ornamentorum regalium pretiosior approbatur: pro sceptro verò, beatitudine, & immortalitate, sustollitur; & regali sermone, justitiæ coronâ, decoratur. Id. c. 4.

O quale miraculum! sol fit, & nullum præcedit consilium: coelum quoque, cui nihil in creaturis visibilibus simile videtur, verbò solò perficitur; & opus tam mirabile, nec unde fiat, nec qualiter, intimitur. Ad hominis autem solius conditionem cum consilio quodammodo Conditor universitatis accedit. Id. ib.

Quod rectus est hominis habitus, & ad cælum sese extollens, sursumque respiciens; principalia hæc dona esse certissimum est, approbantiæ regiam potestatem. Denique quod solus ita formatus est, cæterorumque omnium pronus sunt corpora; manifesta differentia honoris ejus ostenditur: dum constet quidem illa hujus esse subiecta potentia; hunc autem supereminens existere dignitatis. Id. c. 8.

Ut, ingressurò in civitatem aliquam regem, operæ pretium est, præmittere satellites, alioque omnes; ut, bene adornatis palatiis, rex honestius ibi agat: ita simili modò regem, & principem